

Skatteetaten

Sendes pr. e-post til horingsinnspill@skatteetaten.no

DERES REF.: 2022/1920
VÅR REF.: 320072

DATO: 19. august 2022

Høring - organisering av Skatteklagenemndas arbeid

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 27 lovutvalg og 13 faste utvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Det vises til Skattedirektoratets forslag til endring av skatteforvaltningsforskriften i høringsnotat – organisering av Skatteklagenemndas arbeid, med høringsfrist 24. august 2022.

Dette høringssvaret er utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for skatterett og Advokatforeningens lovutvalg for avgiftsrett. Advokatforeningens lovutvalg for skatterett består av Cecilie Amdahl (leder), Hilde Annette Skougstad Gamkinn, Daniel M. H. Herde, Sverre Hveding, Jan Sørbo, Torbjørn Wiken og Eyvind Sandvik. Lovutvalget for avgiftsrett består av Cecilie Aasprong Dyrnes (leder), Eivind Bryne, Bjørn Christian Lilletvedt Tovsen, Oddgeir Wiig og Trond Egil Egebakken. Samtlige har lang erfaring og god kompetanse innfor det aktuelle rettsområdet.

3 Overordnet om forslaget

Advokatforeningen er enig med Skattedirektoratet i at det er behov for endringer i dagens regelverk for å få ned saksbehandlingstiden i klagebehandlingen. Forslaget til forskriftsendringer er egnet til nå dette målet, men antakelig i begrenset grad. For å oppnå en reell reduksjon av saksbehandlingstiden vil mer gjennomgående reformer av dagens regelverk være nødvendig. Advokatforeningen vil derfor fremme noen forslag som kan bidra til ytterligere reduksjon av saksbehandlingstid, som har en berøringsflate mot organiseringen av Skatteklagenemndas arbeid i alminnelig og stor avdeling.

4 Forslag til endring av skatteforvaltningsforskriften § 2-8-5 (3)

I dag lyder skatteforvaltningsforskriften § 2-8-5 (3):

«Nemndas leder fordeler saker mellom avdelingene. Alle saker skal behandles i alminnelig avdeling. Dersom alminnelig avdeling ikke avgjør saken ved enighet, eller dersom minst ett av medlemmene krever det, skal saken gå videre til behandling i stor avdeling. Nemndas leder kan beslutte at saker skal gå direkte til behandling i stor avdeling.»

Det følger av bestemmelsens første punktum at det er nemndas leder som fordeler saker mellom avdelingene. Uten at det er kommet direkte til uttrykk, må det antas at det er sekretariatet for Skatteklagenemnda som utarbeider forslag til fordeling av saker mellom avdelingene, slik at nemndas leders beslutning i de fleste tilfeller er sandpåstrøing. Siden sekretariatet for Skatteklagenemnda er myndighet for de relevante skattene som behandles av Skatteklagenemnda, se skatteforvaltningsloven § 2-1, burde beslutning om fordeling av saker kunne fattes av sekretariatet for å unngå et unødvendig steg. Det må antas at et forslag om fordeling i dag går via ledelsen i sekretariatet, og at denne kvalitetssikringen gjør det ubetenkelig at sekretariatet fordeler saker mellom avdelingene etter en forretningsorden fastsatt av nemndas leder.

Første punktum foreslås endret til «*Sekretariatet for Skatteklagenemnda fordeler saker mellom avdelingene i tråd med en forretningsorden fastsatt av nemndas leder.*»

Skattedirektoratets forslag gjelder annet punktum. Dagens regel er at et medlem kan kreve at saken skal overføres til stor avdeling. Forslaget går ut på at nemndas medlemmer kan anmode nemndas leder om at saken blir overført og at beslutning om overføring fattes av nemndas leder.

Arbeid med anmodninger vil tilføre et nytt steg i saksbehandlingen, som vil motarbeide det overordnede formålet som er å få ned saksbehandlingstiden. Et bedre alternativ er at nemndas medlemmer, med alminnelig flertall, kan fatte beslutning om overføring. Kravet om tilslutning av minst to nemndsmedlemmer vil sørge for tilstrekkelig kvalitetskontroll av beslutningen, som da ikke trenger å bli fattet av nemndas leder. En tilsvarende ordning følger f.eks. av domstolsloven § 6 (1) annet punktum for saker som behandles av Høyesteretts ankeutvalg. Beslutning om overføring kan være en beslutning som ikke trenger å begrunnes, noe som vil forenkle saksbehandlingen.

Tredje punktum foreslås derfor endret til «*Før en sak er avgjort i alminnelig avdeling kan nemnda med alminnelig flertall beslutte ved formøls beslutning at saken skal overføres til behandling i stor avdeling.*»

For å forenkle saksbehandlingen bør det ikke være automatikk i at slike saker bør behandles i fysisk møte, men dette bør være opp til leder eller nestleder av nemnda som skal delta i den videre klagebehandlingen. Kravet om at begge må delta kan fremstå som uhensiktsmessig ved sykdom mv., se skatteforvaltningsloven § 2-8-5 (2). Det burde være tilstrekkelig at én deltar, noe som antakelig også kan være tidsbesparende. I praksis kan det se ut som denne regelen ikke følges slavisk, se SKNS1-2022-34.

Annet ledd første punktum foreslås derfor endret til «*Nemndas leder eller nestleder skal delta i stor avdeling*».

Dersom det åpnes for skriftlig behandling med mindre lederen og nestlederen krever muntlig behandling, vil det kunne medvirke til å holde saksbehandlingstiden nede for saker som opprinnelig ikke ble ansett å være prinsipiell nok til å gå rett til stor avdeling. Videre bør en unngå at nemnda settes med fem nye medlemmer, som synes å være hovedregelen for de vedtak som blir publisert. En bedre løsning kan være at nemndsmedlemmene fra alminnelig avdeling tar del i behandlingen i stor avdeling med mindre forfall mv. gjør det umulig. Dette vil også sørge for en bedre ressursutnyttelse, som forhåpentligvis også er tidsbesparende.

§ 2-8-7 annet punktum foreslås derfor endret til «*Stor avdeling avgjør saker i møte, med mindre saken kommer fra alminnelig avdeling og det ikke er fattet beslutning om behandling i møte.*»

De hensyn som gjør seg gjeldende når det gjelder fordeling av saker mellom avdelingene gjør seg også gjeldende for beslutning om å overføre saker til stor avdeling etter § 2-8-5 (3) siste punktum. De samme grunner som nevnt om første punktum tilsier at sekretariatet bør kunne fatte beslutning om overføring av saker til stor avdeling før den har blitt tildelt alminnelig avdeling. Advokatforeningen foreslår derfor en tilsvarende regel som første punktum. En fordel med en slik regel er at lederen av nemnda kan gi generelle retningslinjer gjennom en forretningsorden og gjennom endringer av denne, eller via uformell kontakt med sekretariatet, og kan sørge for justeringer der lederen ser det som hensiktsmessig. Dette vil også frigjøre tid for lederen, som kan brukes til behandling av klagesaker.

Tredje punktum foreslås derfor endret til «*Sekretariatet for Skatteklagenemnda kan beslutte at saker skal gå direkte til behandling i stor avdeling i tråd med en forretningsorden fastsatt av nemndas leder*».

5 Forslag til endring av skatteforvaltningsforskriften § 2-8-10 (1)

Advokatforeningen gir sin tilslutning til den foreslåtte endringen som vil få en positiv virkning på saksbehandlingstiden.

Jon Wessel-Aas
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær

SAKSBEHANDLER: Hedda Emilie Berntsen
heb@advokatforeningen.no